

KYRKOAVGIFTSPROGNOS -OKTOBER 2021

PROGNOS FRÅN SKR: HÖG ÖKNINGSTAKT PÅ SKATTEUNDERLAGET 2021 OCH 2022

I cirkulär 2021:35 presenterar Sveriges kommuner och regioner (SKR) en uppdaterad skatteunderlagsprognos, som sträcker sig fram till 2024.

SKR bedömer att de förslag som lämnades i budgetpropositionen för 2022 den 20 september 2022 (samt en ändringsbudget för 2021) kommer att höja efterfrågan i svensk ekonomi avsevärt. Reformerna i budgetpropositionen summerar till 74 miljarder kronor. Den höga tillväxten i ekonomin väntas avspeglas i ett skatteunderlag som ökar starkt under 2021 och 2022, där det framför allt är en höjd prognos för sysselsättningen som under dessa år driver upp tillväxten i lönesumman. I det medelfristiga scenariot (för 2024 och 2025) är det sedan utbudet i ekonomin som sätter gränserna för tillväxten, inte minst arbetskraftens storlek. Ekonomin kan inte växa snabbare än dess tillgängliga resurser och under dessa ”kalkylår” väntas det råda konjunkturrell balans. Reallöner och produktivitet, liksom skatteunderlaget, följer då en trendmässig utveckling.

Jämfört med prognosen i augusti, innan budgetpropositionen lämnades, så visar aktuell prognos nu en större ökning för prognosperioden som helhet och för prognosåren 2021 och 2022 är skillnaderna relativt stora.

Följande tabell visar det senaste årets SKR-prognoser över skatteunderlagets nominella utveckling.

Tabell 1

Årlig förändring av skatteunderlaget enligt Sveriges kommuner och regioner

Beskattningsår	2020	2021	2022	2023	2024
Oktober 2021	2,2	4,3	4,2	3,7	3,3
Augusti 2021	2,1	3,7	3,6	3,4	3,1
April 2021	2,2	3,2	4,2	3,3	3,1
Februari 2021	2,2	3,0	4,1	3,5	3,2
December 2020	1,7	2,5	4,0	4,1	3,1

1.2 PANDEMINS PÅVERKAN PÅ MEDLEMSANTALET

Pandemin bidrog inte till ökade utträden under 2020, utan utträdena låg under året totalt sett i stället på en lägre nivå jämfört med 2019. Samtidigt har de minskade utträdestalen motverkats av att medlemstapp med anledning av att antalet dödsfall har ökat och att färre har döpts under pandemin. Sammantaget blev ändå det totala medlemstappet under 2020 lägre än året innan. Den preliminära statistiken för första halvåret 2021 visar att utträdesnettot (antal utträden minus antal inträden) var lägre jämfört med samma period förra året. Medlemsförändringen under 2021 påverkar intäkten första gången år 2024.

1.3 PÅVERKAN PÅ KYRKOAVGIFTEN

När SKR:s prognos över skatteunderlagets utveckling enligt ovan tillämpas för att beräkna intäkten från kyrkoavgiften för perioden 2022-2026, får vi en bild enligt diagram 1 nedan.

Diagram 1

I likhet med förändringarna i SKR:s nya skatteunderlagsprognos, är revideringarna i denna prognosuppdatering avseende kyrkoavgiften förhållandevis stora jämfört med prognostillfället innan. Detta gäller för de två närmaste åren. Revideringarna i skatteunderlagsprognosen för 2021 och 2022 som SKR nu gjort, får genomslag på den beräknade intäkten från kyrkoavgiften under åren 2023 och 2024.

Cirka 60 procent av Svenska kyrkans intäkter utgörs av kyrkoavgiften, samtidigt som personalkostnaderna har motsvarande andel på kostnadssidan. Diagram 2 nedan visar kyrkoavgiftsintäktens förändringstakt jämfört med lönekostnaden per anställd.¹

Diagram 2

¹ Streckade linjer i diagram 2 är prognosvärden. Utfallsvärdena på löneökningstakten i diagrammet bygger på statistik över lönekostnad per anställd på församlingarnivå fram till 2019. Löneökningstaktens prognosvärden utgörs av SKR:s senaste bedömning av timlönernas utveckling i samhället enligt konjunkturlönestatistiken.

Under kommande år, med undantag för 2023, kan vi således vänta oss att ökningstakten på Svenska kyrkans enskilt största kostnad blir högre än ökningstakten på den enskilt största intäkten.

Diagram 3 nedan visar prognostiserad total intäkt från kyrkoavgiften för Svenska kyrkans församlingar, pastorat och stift som är baserad på SKR:s senaste skatteunderlagsprognos. Intäktsutvecklingen visas både i löpande priser (staplar) och i fast pris per 2021 (linje). Utvecklingen i fast pris är beräknad efter inflationsmåttet KPIF (KPI med fast ränta).

Diagram 3

Mot slutet av prognosperioden väntas således intäktsnivån, uttryckt i reala värden, vara lägre än idag. Om man beaktar penningvärdets förändring, väntas intäktsnivån år 2026 bli cirka 0,7 miljarder kronor lägre jämfört med innevarande år. I löpande priser väntas den intäktsnivå som gällde 2019 kunna återhämtas först framåt mitten av prognosperioden. Denna utveckling ställer krav på fortsatta kostnadsanpassningar inom Svenska kyrkan i syfte att undvika framtida underskott i verksamheten.

1.4 PROGNOSENTAGANDEN

Kyrkoavgiftsprognosen baseras på SKR:s senaste bedömning av skatteunderlagets utveckling. Till det har lagts en justering för effekten av fortsatt medlemsminskning enligt senast publicerad långtidsprognos över medlemsutvecklingen. Kyrkoavgiftssatserna har antagits ligga kvar på 2021 års nivå under hela prognosperioden.

Prognoser är inte facit!

En rad händelser kan leda till att den ekonomiska utvecklingen blir en annan än den som redovisas i en prognos. Till exempel beror arbetsmarknadens utveckling på såväl konjunkturella som strukturella förändringar. Osäkerheten illustreras ibland med ett osäkerhetsintervall runt prognosen. Prognoser ger dock en plattform att stå på, och de ger en bild av hur makroekonomiska förlopp hänger ihop. I massmedia ges ofta en endimensionell bild av prognoser, i termer av huruvida de träffar rätt eller inte. Men väsentligare än en prognos träffsäkerhet, är huruvida den analys som ligger bakom är relevant och tar hänsyn till befintlig information. En bra prognos kan slå fel på grund av yttre oförutsägbara händelser.